
PIDIRAC

Pla d'informació de les infeccions
respiratòries agudes a Catalunya
Temporada gripal 2017-2018
Full informatiu 10 (14.12.17)

**Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a
Emergències en Salut Pública**

Alguns drets reservats

© 2017, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>

Edita:

Sub-direcció General de Vigilància i Resposta a Emergències de Salut Pública. ASPCAT.

1º edició:

Barcelona, Octubre de 2017

Assessorament lingüístic:

Secció de Planificació Lingüística del Departament de Salut

URL:

http://canalsalut.gencat.cat/web/.content/home_canal_salut/professionals/temes_de_salut/vigilancia_epidemiologica/documentos/arxiu/spfi.pdf

Finalitzat el període de vigilància interestacional* de la grip establert per recomanació de l' Organització Mundial de la Salut després de declarar el pas a fase post pandèmica, s'ha iniciat la vigilància estacional la setmana 40 (2 al 8 d'Octubre) 2017. El full informatiu PIDIRAC recupera el seu format original més extens incloent els diferents indicadors de morbiditat, mortalitat i virològics habituals així com informació sobre la vigilància sentinella de casos greus hospitalitzats.

La vigilància de la Grip a Catalunya va iniciar-se la temporada 1988-1989 i va ser modificada a partir de la temporada 1999-2000, per tal d'aconseguir major representativitat geogràfica i major cobertura en l'obtenció de mostres per a l'estudi virològic. El nombre de metges sentinella participants en aquesta temporada és de 60 (34 de medicina de família i 26 pediatres) ubicats en 43 centres d'atenció primària distribuïts per diverses comarques i amb una cobertura del 1.03% de la població de Catalunya. Aquests professionals recullen mostres faríngees i nasals durant tota la temporada i aporten les dades de morbiditat atesa.

Els virus que s'estudien, a més del virus gripal VGA, VGB, VGC, són el virus respiratori sincicial (VRS), virus para- influença 1, 2, 3 i 4 (VPI), adenovirus (ADV), coronavirus, enterovirus, rinovirus, metapneumovirus i bocavirus.

Els indicadors de morbiditat atesa recollits pels metges sentinella s'obtenen amb una periodicitat diària. Els indicadors microbiològics i els de mortalitat (nombre d'enterraments a la ciutat de Barcelona i nombre de defuncions en sis municipis de la província de Barcelona) es recullen setmanalment. S'ha establert el llindar epidèmic per a aquesta temporada a **109,4 casos per 100.000** habitants, en base a les dades d'incidència provinents dels períodes epidèmics de 11 temporades anteriors. Mitjançant el mètode d'epidèmies mòbils (MEM) com indicador d'intensitat i evolució de l'activitat gripal dins del *Sistema centinela de vigilància de la Gripe en España* en sincronització amb el sistema de vigilància europeu del European Center for Disease Control (ECDC), el llindar MEM basal per aquesta temporada es situa en **75,8 casos per 100.000** habitants.

La implementació d'un model predictiu d'activitat epidèmica que incorpora dades meteorològiques a les virològiques i de morbiditat per síndrome gripal declarades a tot el territori i a les dades sentinella PIDIRAC ofereix una previsió de la intensitat de l'activitat gripal.

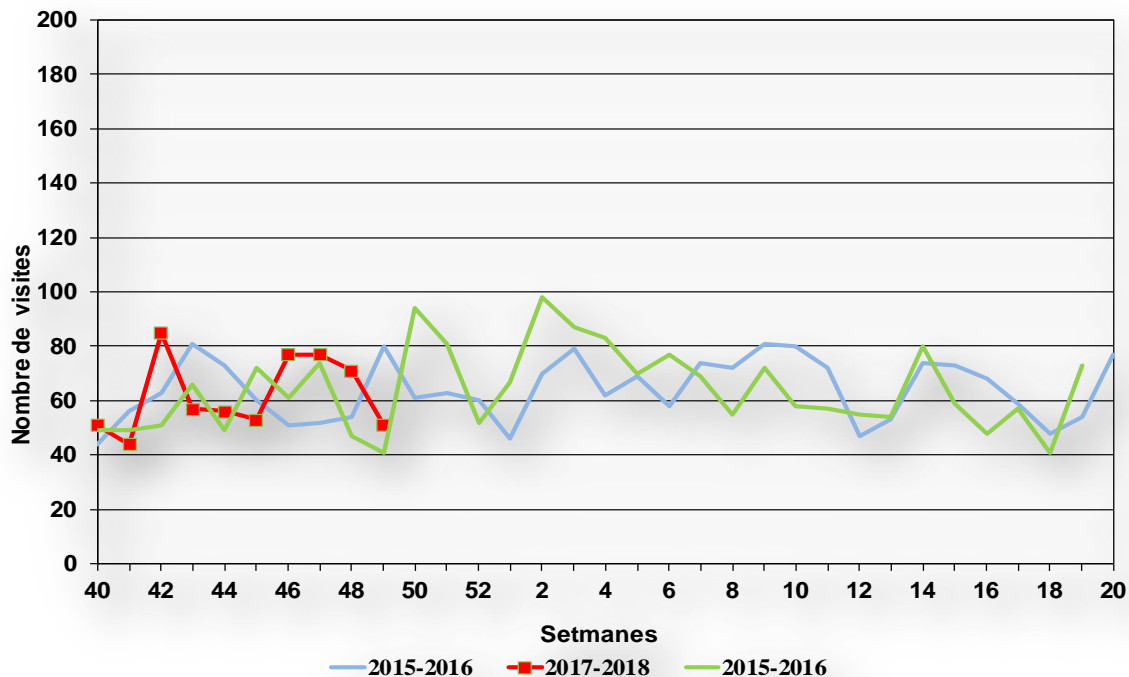
La informació actualitzada del Pla PIDIRAC es pot consultar [APSCAT](#) i [Canal Salut](#)

*Darrer full informatiu de la inter-temporada 2017 es troba disponible [Canal Salut](#)

L'evolució presentada pels indicadors utilitzats en el sistema de vigilància és la següent:

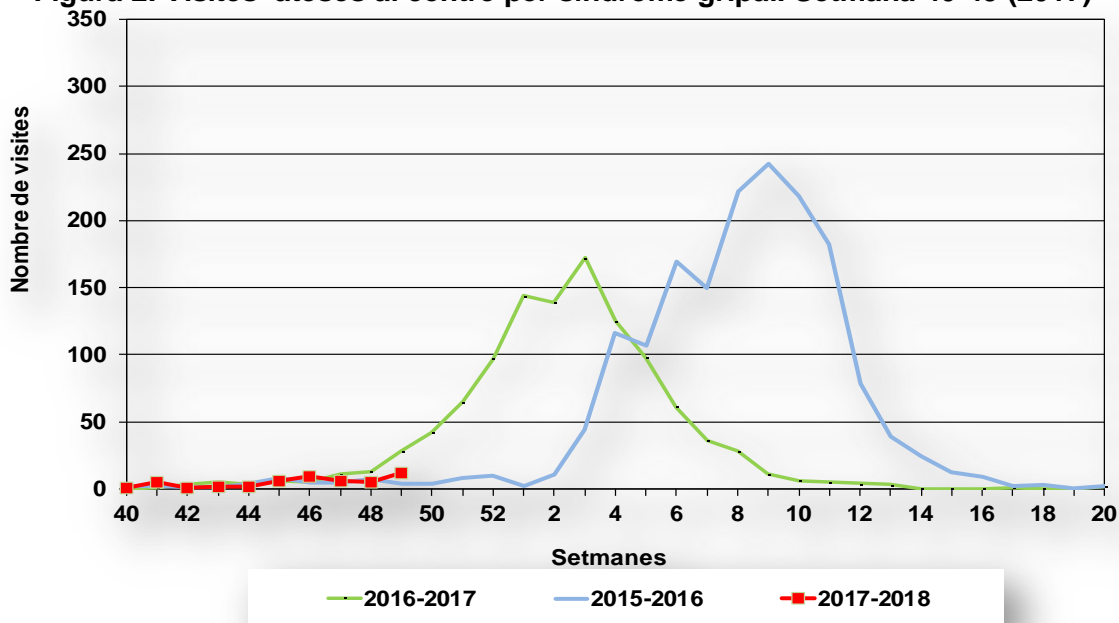
Durant la setmana 48 (27 de novembre al 3 de desembre) tant les visites domiciliàries com les visites per síndrome gripal ateses presenten un nivell basal que es correspon amb l'evolució creixent d'una temporada estacional habitual.(figures 1 i 2).

Figura 1. Visites domiciliàries de medicina general totals. Setmana 40-49 (2017)

•Font: Subdirecció gral Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública

Figura 2. Visites ateses al centre per síndrome gripal. Setmana 40-49 (2017)

•Font: Subdirecció gral Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública

De les 13 mostres procedents de la xarxa sentinella d'atenció primària el 46,2 % corresponen a pediatria ; no s'ha aïllat cap virus de la grip i un 58% han resultat positives a altres virus respiratoris del panell que s'investiga segons el Pla PIDIRAC (figura 3a). Des de la setmana 40 s'han estudiat 170 mostres, el 61,3 % de les quals són pediàtriques i en les quals s'ha aïllat un virus de la grip B i un virus de la grip A sense subtipar . (figura 3b)

Figura 3a. Distribució dels resultats. Set 49 (2017). PIDIRAC 2017-2018

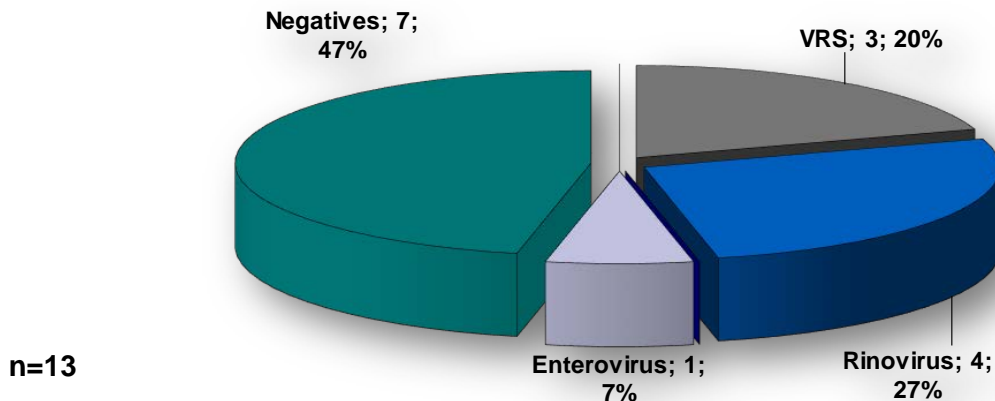
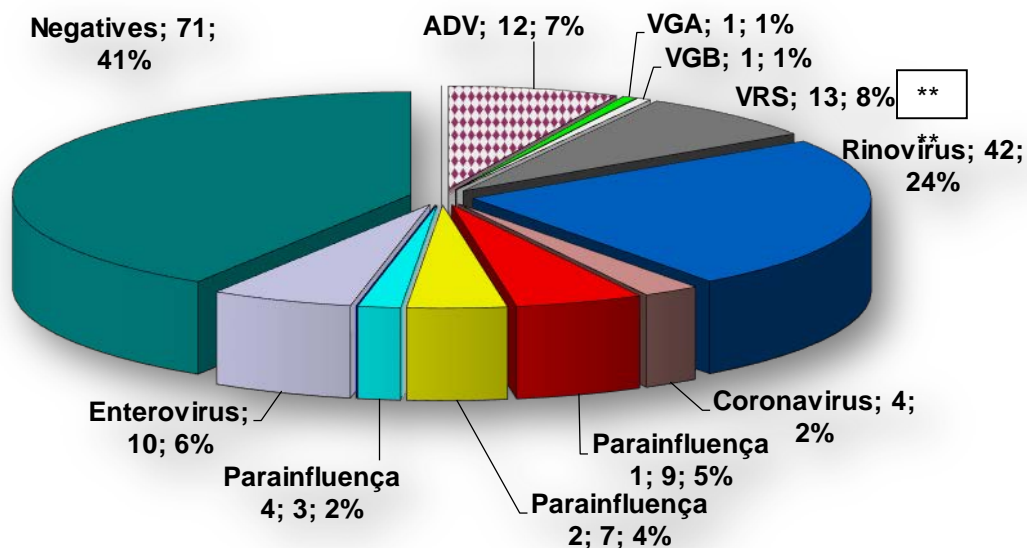

Figura 3b. Distribució dels resultats Set 40- 49 (2017). PIDIRAC 2017-2018.

Nre. =170

*10 casos de coinfecció amb 2 o més virus respiratoris

** 10 en població pediàtrica

Figura 3c. Distribució dels resultats Set 40- 49 (2017). PIDIRAC 2017-2018.

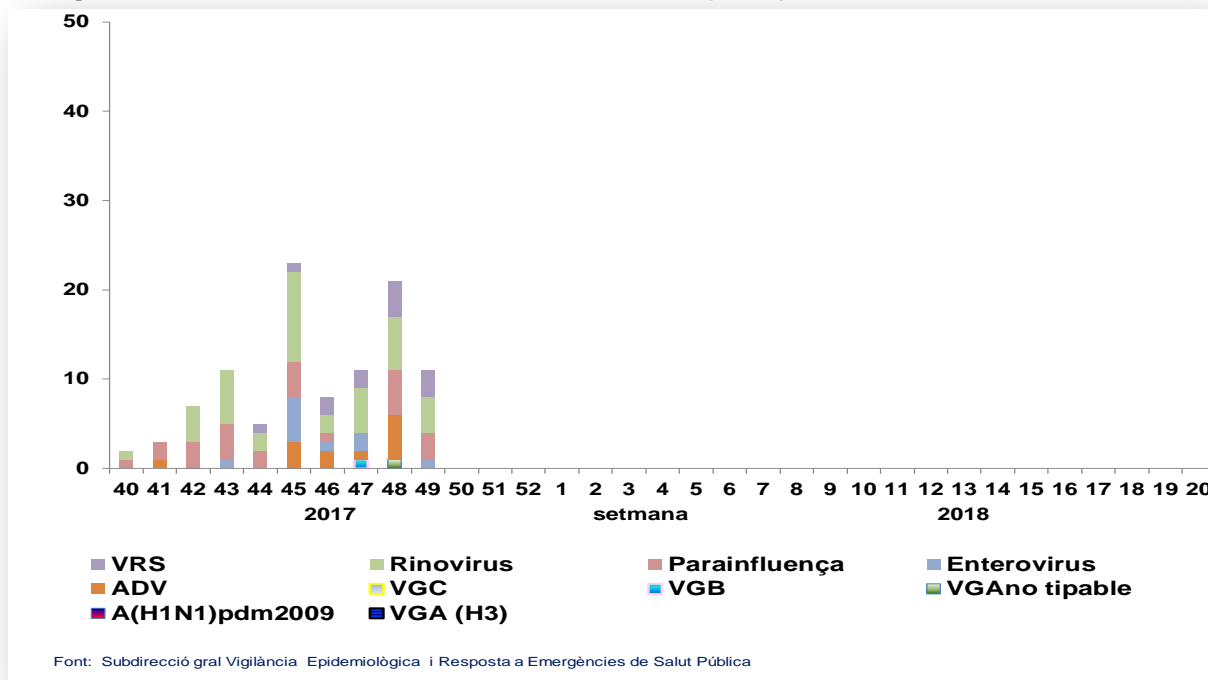

Figura 4. Taxa d'incidència de síndrome gripal i nombre d'aïllaments de virus de la grip A i B. Dades procedents de la xarxa sentinella. Setmana 40-49 (2017)

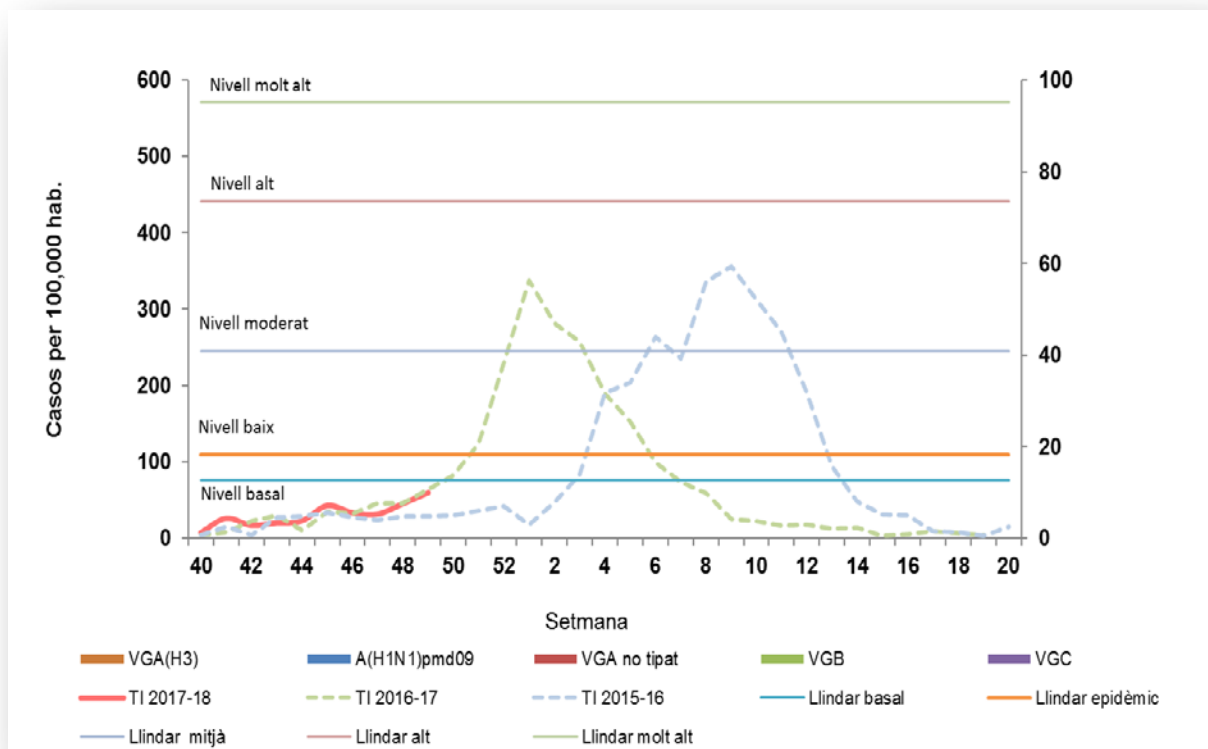
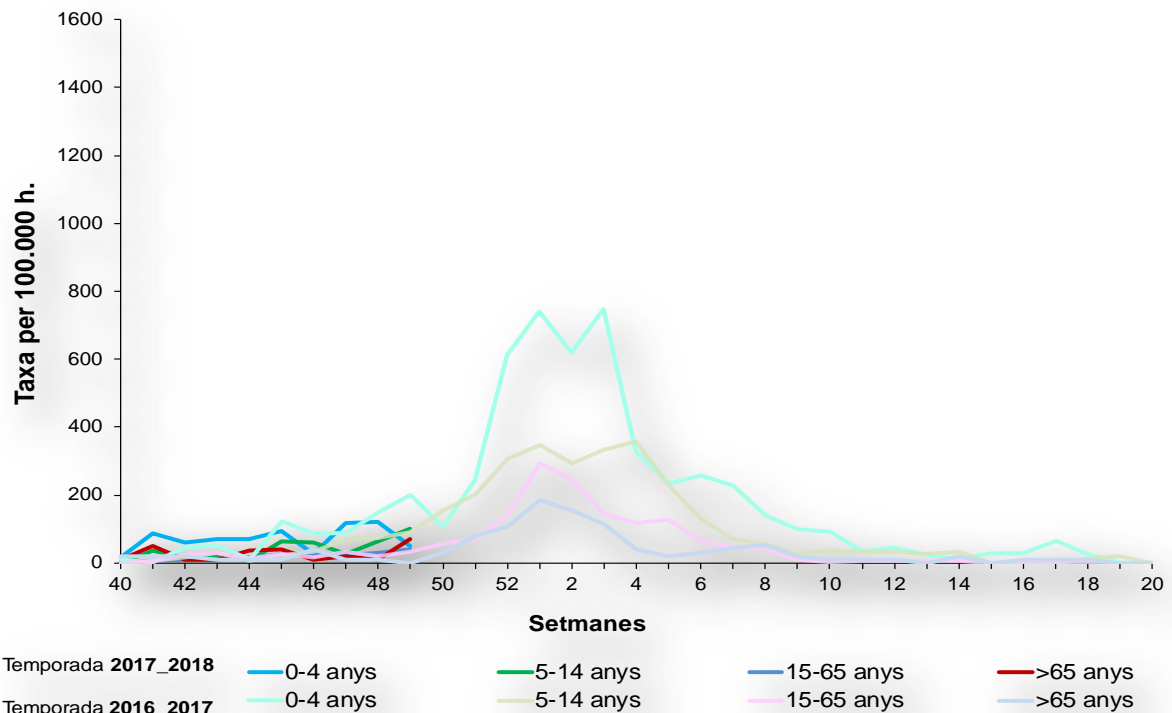

Figura 5. Distribució de les taxes d'incidència de síndrome gripal per grups d'edat. Setmana 40-49 (2017)

Font: Subdirecció gral Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública

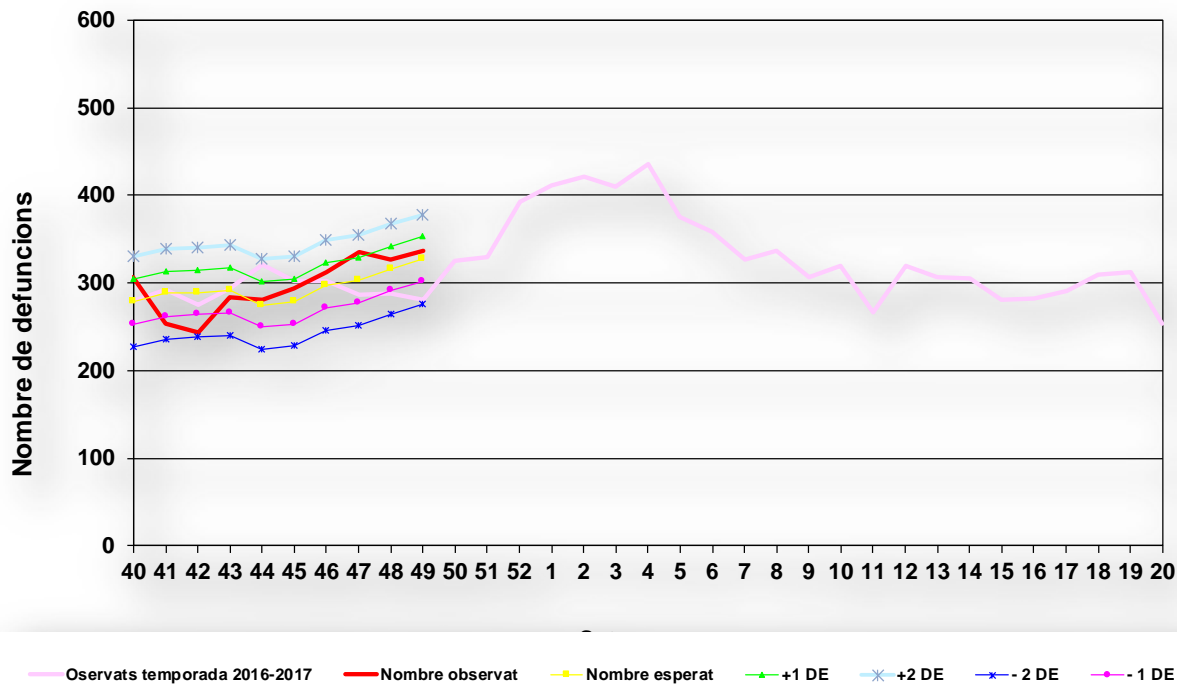
La taxa d'incidència de síndrome gripal disminueix en el grup de 0-4 anys i augmenta en el de 5-14 i >65 anys amb unes taxes de 110,8 i 72 x 100.000 h respectivament. Figura 5

Els indicadors de morbiditat corresponents mostren que l'activitat gripal a Catalunya encara es troba a nivell basal amb tendència creixent i propera a nivell baix. Situació comparable a la de temporades anteriors. Durant la setmana 49 no s'ha aïllat cap virus de la grip a les mostres recollides per la xarxa de metges sentinella.

La taxa d'incidència de síndromes gripals registrades per la xarxa sentinella ha estat de 59,8 x 100.000 h., xifra que es correspon a una intensitat d'activitat gripal basal (figura 4).

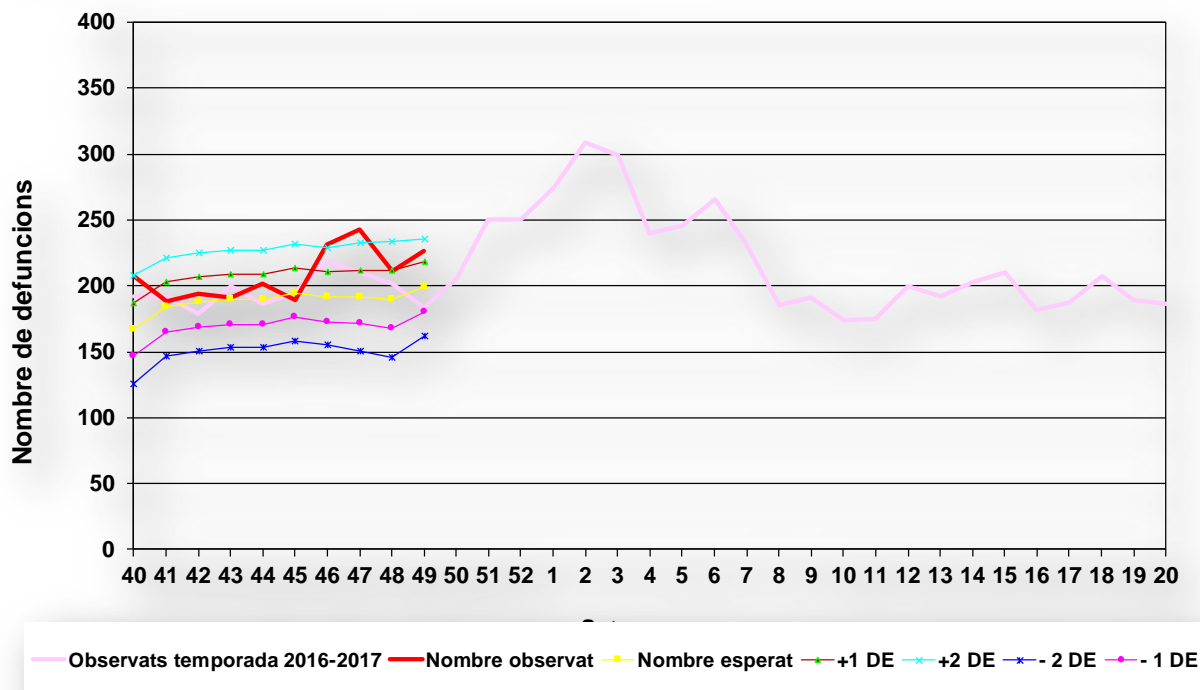
Durant la setmana 49, el nombre de defuncions tant a Barcelona ciutat com a la seva província presenten valors superiors als esperats sense superar les 2 desviacions estàndard (DS) per sobre dels esperats per a la setmana actual. (Figures 6a i 6b)

Figura 6a. Defuncions a Barcelona ciutat. Set 40(2017) - 20 (2018)

Font: Subdirecció general Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública

Figura 6b. Defuncions a Barcelona província. Set 40(2017)- 20 (2018)

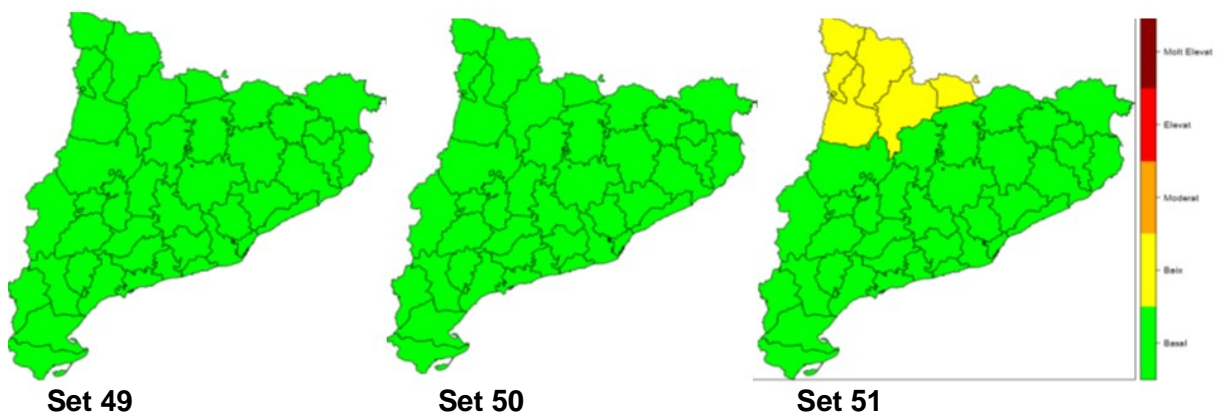

Font: Subdirecció general Vigilància Epidemiològica i Resposta a Emergències de Salut Pública

Previsió d'activitat gripal (Model predictiu)

S'espera que per les properes setmanes el nivell epidèmic augmenti i assoleixi un nivell baix d'activitat en algunes comarques amb tendència creixent. A la figura 7 es mostra la distribució geogràfica amb els nivells d'intensitat epidèmica previstos. L'informe setmanal complet sobre la previsió de l'activitat gripal es troba disponible a : [Model Predictiu d'activitat gripal](#)

Figura 5. Distribució geogràfica amb nivells d'intensitat epidèmica setmanes 49-51 (2017). Temporada gripal 2017-2018.

Font: Subdirecció gral de Vigilància i Resposta a Emergències en Salut Pública.

VIGILÀNCIA HOSPITALÀRIA SENTINELLA DE CASOS CONFIRMATS DE VIRUS DE LA GRIP

Casos Greus Hospitalitzats Confirmats de Grip:

Durant les setmanes 40-49 de vigilància s'han produït 16 ingressos hospitalaris de casos greus per virus de la grip en els hospitals de la xarxa sentinella*. Onze corresponen a grip B i cinc a grip A (H3N2).

Les soques de virus B estudiades es classifiquen com B/Phuket/3073/2013-like (llinatge Yamagata) mentre que la soca que conté la vacuna correspon a B/Brisbane/60/08 (llinatge Victòria). L'OMS considera que la vacuna trivalent pot oferir protecció creuada parcial en front dels virus que pertanyen al llinatge B/Yamagata/16/88.

http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/201709_qanda_recommendation.pdf

El virus de la grip A/H3N2 estudiat pertany al subclade 3C.2a1, mentre que la vacuna conté una soca similar a A/HongKong/4801/2014 que pertany al subclade 3C.2a, s'espera que la efectivitat de la vacuna contra el subclade 3C.2a1 serà subòptima.

<https://ecdc.europa.eu/en/news-events/who-recommendations-influenza-virus-vaccine-composition-2018-southern-hemisphere>

Casos Hospitalitzats Confirmats de Grip :

Segons registre del Sistema de Notificació Microbiològica de Catalunya (SNMC) , durant les setmanes 40-49 de vigilància s'han detectat 5 casos confirmats de grip (2 VG A i 3 VGB) en els hospitals de la xarxa sentinella*

A parir del registre CMBD Urgències s'ha confirmat 17 ingressos de grip confirmada durant les setmanes 40-49 en els hospitals de la xarxa sentinella*

*Estratègia de Vigilància dels casos greus de grip hospitalitzats

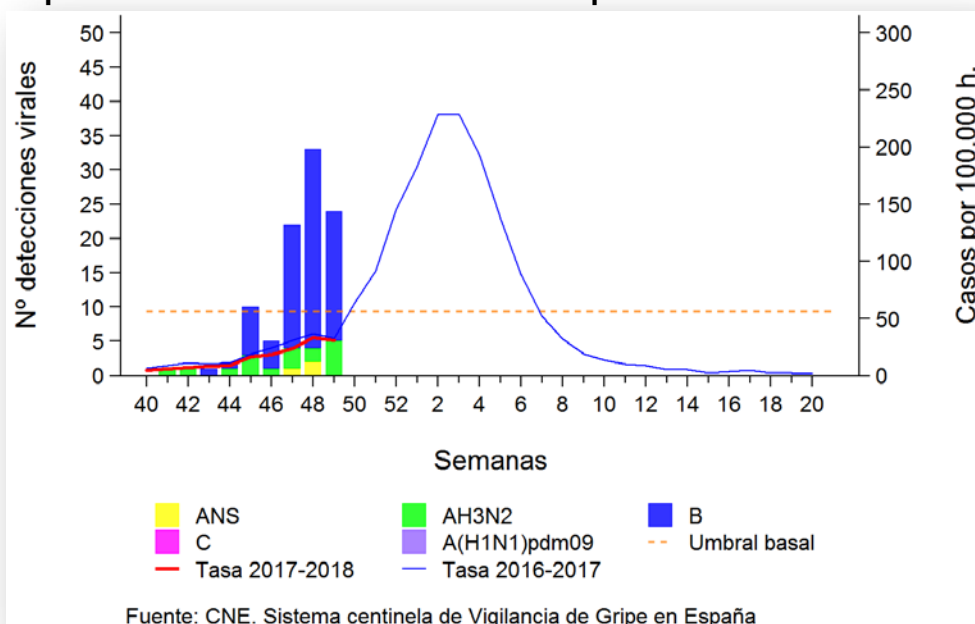
Situació a Espanya:

La incidència de grip es manté en valors pre-epidèmics amb circulació esporàdica de virus B i A(H3N2)

Els indicadors de transmissibilitat indiquen que l'activitat gripal es troba a nivell baix amb una taxa global d'incidència de 31,11 casos per 100.000 habitants.

De les 74 mostres sentinella enviades per confirmació virològica , 24 han resultat positives a virus de la grip (positivitat 32%), mentre que la positivitat a VRS es manté a un 28%.

Figura 7. Taxa d'incidència de síndrome gripal i nombre d'aïllaments de virus de la grip. Temporada 2016-17. Sistemes centinela. España

Fuente: CNE. Sistema centinela de Vigilancia de Gripe en España

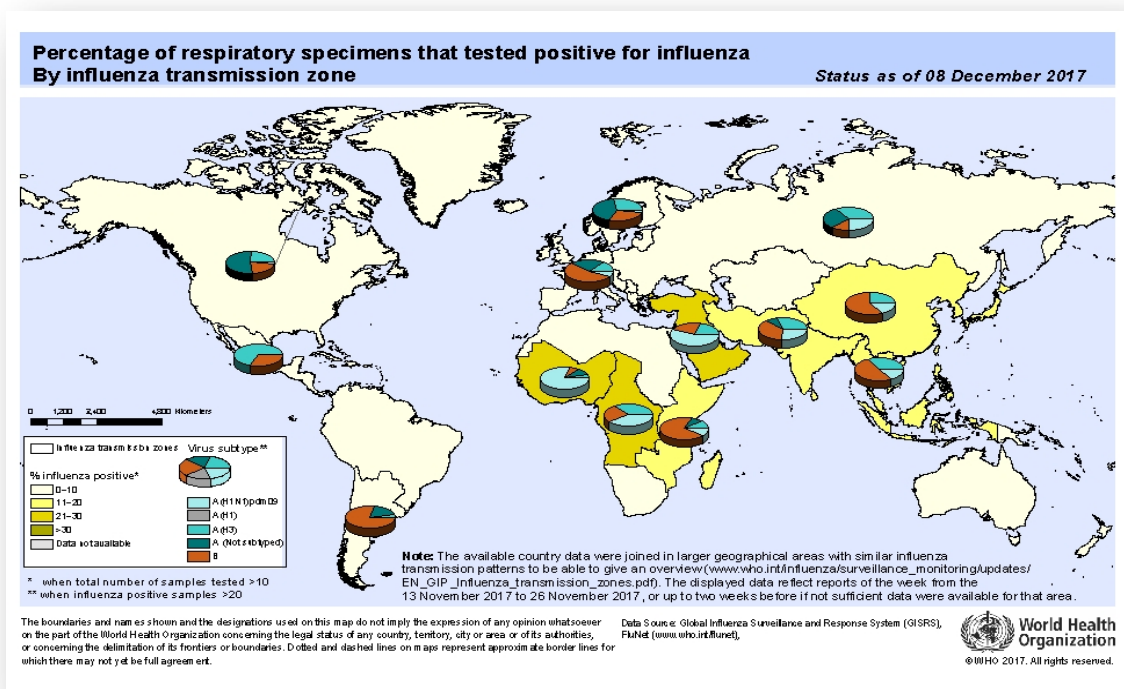
La proporció de virus de la grip identificats per les xarxes sentinella és de un 80% virus de la grip B i 20% A (dels subtipats tots ells corresponen al subtipus H3N2). Figura 7
Des de l'inici de la temporada s'han notificat 58 CGHCG [27 A (50% A(H3N2)/50% A(H1N1)pdm09) i 31 VGB].

Situació Mundial:

A la zona temperada de l'hemisferi nord l'activitat gripal continua augmentant. Durant la setmana 48 l'activitat gripal a Europa augmenta amb deteccions de virus gripals tant de tipus A H3N2 com B. A l'Amèrica del Nord s'observa predomini del virus AH3N2. A la zona temperada de l'hemisferi sud i alguns països del sud i sud-est asiàtic disminueix l'activitat gripal fins assolir nivells pre-epidèmics.

A la zona temperada de l'hemisferi sud i alguns països del sud i sud-est asiàtic disminueix l'activitat gripal fins assolir nivells pre-epidèmics.

www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/

http://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/

Enllaços d'interès

- Informació sobre la grip a Catalunya: [Canal Salut](#)
- Informació sobre VRS a l' Àrea Metropolitana de Barcelona: informe setmanal [Xarxa de Vigilància Hospitalària del VRS](#)
- Informació sobre la grip a l'Estat espanyol: [Sistema de vigilància de la gripa en España](#)
- Informació sobre la grip a Europa: [European Centre for Disease Prevention and Control](#)
- Informació sobre grip a la resta de regions:
[Centers for Disease Control and Prevention Fluview](#)
[WHO Influenza Surveillance](#)
- Informació sobre la grip aviària:
[Informació actualitzada referent a la grip aviària causada pel virus de la grip A\(H5N1\) en humans](#)
[Informació referent a la grip aviària causada pel virus de la grip A\(H7N9\)](#)
Informació sobre el virus de la grip A(H1N1)pdm09:
[Balanç de la primera onada de la pandèmia de grip A\(H1N1\)](#)

[WHO. Global Alert and Response \(GAR\)](#)